

BOG

MANDEN I JASMINEN (/BOEGER/MANDEN-I-JASMINEN)

Af Unica Zürn (/forfattere/unica-zurn) (2017)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?FRAGMENT=CONTENT&SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?fragment=content&search_block_form=870970-BASIS%3A53437893)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/manden-i-jasminen) for at anmelde

BASIS%3A53437893)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/boeger/manden-i-jasminen&title=Manden%20i%20jasminen)

u=https://litteratursiden.dk/boeger/manden-i-

jasminen&title=Manden i jasminen)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/boeger/manden-i-jasminen&status=Manden%20i%20jasminen+https://litteratursiden.dk/boeger/manden-i-jasminen)

url=https://litteratursiden.dk/boeger/manden-i-jasminen&status=Manden i

jasminen+https://litteratursiden.dk/boeger/manden-i-jasminen)

- INDTRYK FRA EN SINDSSYGDOM

TAGS:

DEPRESSION (/TAXONOMY/TERM/2176)

PSYKISK SYGE (/TAXONOMY/TERM/8636)

DRØMME (/TAXONOMY/TERM/2419)

PSYKOSER (/TAXONOMY/TERM/8657)

KUNSTNERE (/TAXONOMY/TERM/6015)

KVINDER (/TAXONOMY/TERM/1)

ANMELDELSE

(/users/cecilie-flinck)

Af Cecillie Flinck (/users/cecilie-flinck)

Skribent
28 sep.17

Efter mere end 40 år foreligger det virkelighedssprængende værk nu på dansk. Et dybt fascinerende indblik i den forryktes verden.

Som undertitlen 'Indtryk fra en sindssygd' peger på, er den selvbiografiske roman fortalt med den sindssyges blik på verden, der som et kalejdoskop sprænger virkeligheden i tusind stykker. Vi hvirvles ind i en strøm af hallucinationer, storhedsvanvid og tvangstanker, der finder mønstre og forbindelser i de mindste ting. Som 6-årig oplever fortælleren for første gang en vision af manden i jasminen, der følger hende i resten af romanen som en partner i galskaben: "Og hun gifter sig med ham. Det skønneste er, at ingen ved noget om det. Og det er hendes første, hendes største hemmelighed". Da hun møder en person i den virkelige verden, der er som en levendegørelse af denne figur, rystes hun så grundigt, at hun sendes på et vanvidsridt af selvmordsforsøg og indlæggelser på forskellige psykiatriske hospitaler.

Beskrivelserne af patienterne og rutinerne på hospitalerne er gribende, og man mærker en stor ømhed og forståelse for de forryktes smertefulde tilværelse.

Gennem hele romanen er der et dybt og nærværende blik på det

Samtidig er romanen en modstand mod normalitetens eksklusion af alt det unormale. Da fortælleren fængsles efter en psykose, råber betjenten: *"Hvad er De for et menneske – hvis De overhovedet er et menneske?"* Romanen er et vidnesbyrd fra de mørkeste dybder af galskab i mennesket, som vi helst ikke vil anerkende, at vi indeholder.

Resultatet er stærkt og foruroligende, og jeg blev fuldstændig hypnotiseret under læsningen, så jeg næsten glemte at trække vejret. Romanen er så bizar og netop derfor så fantastisk. Sproget er sitrende og uforudsigeligt, når der springes fra det ene besynderlige billede til det næste. Zürns forbindelse til surrealismen er tydelig at se. Skriften synes at vokse direkte ud af drømmens (eller mareridtets) rablende og uforståelige verden. Især er fortælleren optaget af tallenes og ordenes magt, hvilket der leges med i de mystiske anagramdigte, hvor bogstaverne i en sætning flyttes rundt for at skabe nye sammenhænge. Det er noget af en bedrift af oversætteren Kenn Mouritzen og af Olga Ravn, der har gendigtet anagramdigtene.

Romanen blev udgivet posthumt, efter Unica Zürn i 1970 begik selvmord ved at springe ud af et vindue. Over 40 år efter sin død er Zürns popularitet stigende i Danmark i disse år. I 2013 blev 'Heksetekster', en samling af anagramdigte, oversat, og i 2015 fik vi Mørkt forår

(<https://litteratursiden.dk/index.php/anmeldelser/morkt-forar-af-unica-zurn>), en formidabel lille roman om en piges mørke, seksuelle fantasier. Med 'Manden i Jasminen' er vi nu blevet beriget med endnu et fascinerende værk. Det er fuldt fortjent, at Zürn nu bliver hevet frem i lyset – ja det er faktisk utroligt ærgerligt, at det ikke er sket før.

BOGDETALJER

Andre bøger af Unica Zürn